

ТЕХНОЛОГІЯ АНАЛІЗУ МАТЕРІАЛЬНИХ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Ефективне функціонування підприємств і подолання кризової ситуації в економіці сучасної України неможливі без якісного управління економічними ресурсами. Основу такого менеджменту повинна становити відповідна інформаційна система підтримки прийняття рішень щодо раціонального формування та ефективного використання у виробництві матеріальних оборотних активів, прискорення їх оборотності та забезпечення збільшення обсягів діяльності підприємства. Дієвим інструментом у рамках цієї системи є економічний аналіз. Отже, аналітичне забезпечення прийняття рішень щодо матеріальних оборотних активів в системі управління підприємства має виключно важливе значення, і вимагає подальших наукових досліджень.

На нашу думку, для наукового обґрунтування управлінських дій в сфері формування та раціонального використання матеріальних оборотних активів підприємства доцільною є чітка організація аналітичного процесу і дотримання його технології. Це стає можливим за умови реалізації аналітичних процедур в повному обсязі і у визначеній послідовності з чітким дотриманням їх сутності і змісту стосовно об'єкту, мети і завдань аналізу, а також використання найбільш придатних методів і способів аналізу, сучасних технічних засобів та програмних продуктів, залученням вичерпного складу джерел і обробки їх відповідними виконавцями.

Як показали проведені нами дослідження проблемні теоретичні, методичні та практичні питання організації економічного аналізу є предметом пильної уваги провідних вітчизняних та зарубіжних науковців сучасності. При цьому С.І. Шкарабан, М.І. Сапачов, Ф.Ф. Бутинець, А.М. Кузьмінський, В.В. Сопко, В.П. Завгородній, Г.І. Купалов, Д.О. Хариневич у поняття «організація аналізу» вкладають різний зміст, але в якості найбільш важливої його характеристики називають систему обдуманого упорядкування дослідження об'єкта. Відтак надається можливим відзначити, що під організацією аналізу матеріальних оборотних активів підприємства слід розуміти систему цілеспрямованих дій щодо впорядкування й удосконалення аналітичного процесу з визначення потенційних можливостей раціонального формування та ефективного використання сировини і матеріалів в процесі операційної діяльності підприємства.

В організації аналітичного процесу як технологічної сукупності дій з аналізу матеріальних оборотних активів підприємства слід виділяти три етапи: підготовчий, основний та заключний. На кожному з етапів об'єктами організації аналізу мають бути: аналітичні номенклатури, носії аналітичної інформації (номенклатур), технологія аналітичного процесу (рух носіїв під час виконання різних методичних і технічних прийомів аналізу).

Технологія процесу аналізу матеріальних оборотних активів упорядковується створенням внутрішнього документа – проекту організації етапів аналітичних досліджень.

Склад проекту потребує деталізації аналітичного процесу за його етапами:

- підготовчий етап - визначення об'єкту, мети і завдань аналізу, формулювання системи оціночних показників, здійснення збору інформації і вибір методів дослідження, визначення технічних можливостей здійснення аналітичних процедур, складання програми аналізу;

- основний етап – здійснення безпосереднього аналізу активності за допомогою традиційних і економіко-математичних методів дослідження;

- заключний етап – здійснення експертної оцінки підсумків аналізу, визначення потенційних можливостей збільшення рівня фінансово-господарської активності підприємства.

Дослідження показали, що функціональна побудова системи управління матеріальних оборотних активів на підприємствах різних розмірів істотно різняться.

Організаційне забезпечення аналізу матеріальних оборотних активів являє собою взаємозалежну сукупність внутрішніх структурних служб і підрозділів підприємства, які забезпечують розробку й прийняття управлінських рішень щодо обсягу, складу і структури матеріальних оборотних активів, продуктивності їх використання, збільшення обсягів діяльності підприємства та розширення ринків збуту продукції, а також несуть відповідальність за результати цих рішень.

Вищевикладені пропозиції щодо організації аналізу матеріальних оборотних активів на підприємстві дозволять забезпечити ефективність усіх стадій аналітичної роботи, врахувати всі можливі зміни, що можуть відбутися, й сприятимуть у виборі найефективнішого, найбільш пріоритетного рішення, яке б відповідало цілям і стратегії розвитку підприємства.